

RAPORT ZA ROK 2022

Z MONITORINGU STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA EŁKU NA LATA 2019-2023

OPRACOWAŁ:
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W EŁKU

EŁK 2023

Spis treści

Spis treści.....	2
Wykaz najważniejszych zwrotów i skrótów	3
Wprowadzenie	4
1. Przebieg i uwarunkowania procesu monitorowania Strategii	5
2. Wpływ uwarunkowań zewnętrznych na aktualność założeń Strategii	7
3. Charakterystyka sytuacji społeczno-ekonomicznej miasta	10
4. Wizja, misja i priorytety Strategii	16
5. Cele, wskaźniki i kierunki realizacji działań	18
6. Wnioski i rekomendacje	38
Załącznik 1. Zespół do spraw opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023	40
Załącznik 2. Wzór ankiety	41

Wykaz najważniejszych zwrotów i skrótów

ECRS STAJNIA	Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA
GUS	Główny Urząd Statystyczny
KPP	Komenda Powiatowa Policji w Ełku
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku
PUP	Powiatowy Urząd Pracy w Ełku
Strategia	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023
UM	Urząd Miasta Ełku
Zespół	Zespół ds. opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023

Wprowadzenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023 została przyjęta w dniu 27 lutego 2019 roku uchwałą Nr IV.40.2019 Rady Miasta Ełku. Dokument ten stanowi jedno z głównych narzędzi długoterminowego programowania i wdrażania gminnej polityki społecznej, której zakres zdecydowanie wykracza poza zadania pomocy społecznej. Strategia podchodzi do problemów społecznych bardzo szeroko, integrując zasoby i kompetencje samorządu gminy oraz lokalnych partnerów obejmujące nie tylko sferę pomocy społecznej, ale również rynku pracy, oświaty, kultury i sportu, profilaktyki w zakresie zdrowia i uzależnień oraz bezpieczeństwa publicznego.

Zgodnie z art. 110 ust. 4 *Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* koordynacja Strategii jest zadaniem ośrodka pomocy społecznej, w tym przypadku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku, który współpracuje w tym zakresie z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku. Do zadań koordynatora należy w szczególności uzgadnianie z podmiotami współpracującymi listy potrzeb i zadań realizacyjnych, uszczegóławianie założeń Strategii w postaci rocznych lub kilkuletnich programów wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw, a także regularny monitoring oraz ewaluacja Strategii.

Realizacja zaplanowanych w Strategii kierunków działań wymaga szerokiego zaangażowania wielu lokalnych instytucji, w tym przede wszystkim jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy, a także współpracy z innymi podmiotami, w tym m.in. samorządami, administracją rządową, służbą zdrowia, policją, podmiotami ekonomii społecznej oraz przedsiębiorcami. Wyrazem interdyscyplinarnego podejścia w obszarze lokalnej polityki społecznej jest fakt, że istotną rolę we wdrażaniu i monitorowaniu Strategii pełni *Zespół do spraw opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023*. Został on powołany Zarządzeniem nr 6.2018 Prezydenta Miasta Ełku z dnia 6 grudnia 2018 r. na etapie tworzenia Strategii. Obecnie do zadań Zespołu należy przede wszystkim opracowywanie sprawozdań i raportów z monitoringu Strategii, a także praca nad jej ewentualną aktualizacją.

Niniejszy raport składa się z sześciu rozdziałów. Pierwszy zawiera opis przebiegu i uwarunkowań monitoringu Strategii. Dwa następne obrazują otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne, w którym odbywa się operacjonalizacja jej założeń, stanowiąc punkt wyjścia dla analizy wdrażania celów i działań przedmiotowego dokumentu. W czwartym rozdziale wskazano wizję i misję Strategii, które mogą stanowić punkt wyjścia do jej ewaluacji. Kolejny, piąty rozdział, jest najszerzy, ponieważ pokazuje zarówno ilościowy jak i jakościowy wymiar działań zrealizowanych w ramach Strategii. Jak zostało wcześniej zaznaczone, wykracza ona poza kompetencje i zadania pomocy społecznej oraz uwzględnia zaangażowanie jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy, jej partnerów instytucjonalnych oraz podmiotów niepublicznych. W podsumowaniu raportu zawarto wnioski i zalecenia dotyczące dalszej realizacji Strategii.

1. Przebieg i uwarunkowania procesu monitorowania Strategii

Monitoring strategii rozwiązywania problemów społecznych jest ważnym procesem, który powinien zachodzić równoległe z jej realizacją. Pozwala sprawdzać, czy zaplanowane działania są wdrażane w założony sposób. Monitoring koncentruje się na aspektach ilościowych, takich jak nakłady, produkty i wskaźniki realizacji. Może dotyczyć w szczególności postępu rzeczowego (merytorycznego) oraz finansowego realizowanych działań, w tym ich terminowości, a także osiągniętych mierzalnych (ilościowych) efektów działań. Monitoring stanowi podstawę sprawozdawczości, zarządzania zmianą oraz ewaluacji.

Faktyczny zakres monitoringu Strategii określają jej wskaźniki, czyli zmienne wyrażane liczbowo, obrazujące stan realizacji poszczególnych zadań strategicznych. Zostały one określone w odniesieniu do zdefiniowanych kierunków działań pogrupowanych według celów szczegółowych oraz celów operacyjnych, których osiągnięciu służą. Jednakże z uwagi na bardzo szeroki obszar interwencji w ramach Strategii, a także znaczenie jako kluczowego, samoistnego dokumentu planistycznego samorządu miasta w sferze polityki społecznej, katalog wskaźników odnosi się bardziej do rezultatów podejmowanych działań w odniesieniu do grup docelowych, niż do poniesionych nakładów oraz wytworzonych produktów. Monitoringu podlegają również wskaźniki „kontekstowe”, pokazujące ogólną sytuację społeczno-ekonomiczną miasta w skali „makro”, w której w danym roku wdrażana była Strategia.

Zgodnie z zapisami Strategii monitoring powinien być prowadzony w okresach rocznych – za każdy zakończony rok kalendarzowy. Zebrane dane powinny być analizowane, a następnie opracowywane w formie raportów z monitoringu Strategii, służących potrzebom wewnętrznym oraz działaniom informacyjnym adresowanym do szerszej opinii publicznej. Raporty te powinny zawierać w szczególności:

- opis uwarunkowań i przebieg procesu monitorowania Strategii;
- ocenę wpływu uwarunkowań zewnętrznych, np. zmian prawa, procesów ekonomicznych czy zjawisk społeczno-kulturowych, na aktualność założeń Strategii;
- ogólną charakterystykę bieżącej sytuacji społeczno-ekonomicznej w mieście;
- prezentację priorytetów i celów strategii, zrealizowanych wskaźników wdrażania Strategii, a także opis zrealizowanych działań pod względem jakościowym i ilościowym;
- wnioski i rekomendacje.

Opracowanie raportu z monitoringu realizacji Strategii za 2022 rok opierało się na pracach typu *desk research*, w ramach których analizie poddane zostały bazy danych statystycznych, a także raporty i sprawozdania podmiotów realizujących na terenie miasta zadania z zakresu polityki społecznej. Wśród źródeł danych należy wskazać w szczególności Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Raport o stanie Gminy Miasta Ełk, Ocenę zasobów pomocy społecznej, sprawozdanie z działalności MOPS w Ełku, sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ełku, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełku oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Część informacji pozyskano za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego wśród członków Zespołu do spraw opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023. W jego skład wchodzi obecnie 28 osób, powołanych Zarządzeniem nr 1187.2022 Prezydenta Miasta Ełku z dnia 6 września 2022 r., w tym reprezentanci Urzędu Miasta Ełku, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku, Sądu Rejonowego w Ełku, Komendy Powiatowej Policji w Ełku, instytucji rynku pracy, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów ochrony zdrowia, oświaty, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz organizacji pozarządowych. Do członków Zespołu wysłano kwestionariusz ankiety (załącznik nr 2 do raportu), w którym zawarto pytania dotyczące realizacji działań w ramach poszczególnych celów strategicznych wraz z ich ilościowym wymiarem.

Pogłębieniu informacji oraz zebraniu jakościowych wniosków i spostrzeżeń służyło spotkanie Zespołu, które odbyło się 21 marca 2023 r. Należy tu nadmienić, że ze względu na konieczność zachowania dyscypliny formalnej i objętościowej dokumentu, w raporcie wykorzystano jedynie najistotniejsze dane, obrazujące stan realizacji Strategii.

2. Wpływ uwarunkowań zewnętrznych na aktualność założeń Strategii

Gmina Miasto Ełk, podobnie jak inne samorzady w Polsce, staje przed koniecznością mierzenia się z wyzwaniami, wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak i wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-gospodarczej. Wśród czynników zewnętrznych warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych, takich jak starzenie się społeczeństwa i migracje – zwłaszcza ludzi młodych, a także z niekorzystnych zmian w obszarze podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozpadem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych.

Warto podkreślić, iż rok 2022 w Polsce i na świecie nie był już zdominowany przez pandemię Covid-19, która od 2020 roku warunkowała wiele aspektów życia społeczno-gospodarczego Polaków. Pierwszy kwartał 2022 roku przyniósł zmniejszenie zagrożenia epidemiologicznego oraz zniesienie większości obostrzeń. Jednocześnie był to czas, kiedy Ukraina została zaatakowana militarnie, co spowodowało napływ około 2 mln uchodźców wojennych do Polski w ciągu kilkunastu dni.

Rok 2022 to okres przyjmowania do realizacji nowych dokumentów strategicznych, istotnych z punktu widzenia realizacji lokalnej polityki społecznej. W dniu 15 czerwca 2022 roku Rada Ministrów przyjęła *Strategię Rozwoju Usług Społecznych*. Jej główny cel stanowi deinstytucjonalizacja, czyli przechodzenie od opieki o charakterze instytucjonalnym do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej. Wśród najważniejszych założeń tego dokumentu można wskazać:

- zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci,
- zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczenia usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia niepełnosprawności,
- stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością.

Z punktu widzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych istotna jest także Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej. Zawiera ona zmiany dotyczące kształtu gminnych strategii, polegające na konieczności ujęcia w strategii rozwiązywania problemów społecznych, w ramach diagnozy sytuacji społecznej, zdolności podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych oraz określenia usług społecznych i zadań publicznych zleczanych w trybach, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie o ekonomii społecznej.

Efektom uchwalenia powyższej ustawy są zmiany w ustawie o pomocy społecznej, która obecnie wskazuje na następujące elementy, które powinna zawierać strategia opracowywana przez gminę i powiat. W świetle art. 16b pkt 2 są to:

- 1) diagnoza sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1

pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;

- 2) prognoza zmian w okresie objętym strategią,
- 3) określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii i jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań.

Zgodnie z pkt 3 powyższego artykułu Strategia opracowana przez gminę i powiat określa usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie.

Istotne zmiany przyniósł również początek 2023 roku, kiedy to pojęcie przemocy domowej zastąpiło dotychczas stosowane pojęcie przemocy w rodzinie poprzez uchwalenie i wejście w życie *Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw*. Zmiany wprowadzone tą ustawą były gruntowne. W świetle definicji przemoc domowa stanowi jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W punktach 2) i 3) ww. ustawy zdefiniowano natomiast osobę doznającą przemocy domowej oraz osobę stosującą przemoc domową. W świetle tych definicji za osobę doznającą przemocy domowej można uznać następujące osoby, wobec których stosowana jest przemoc domowa:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletniego.

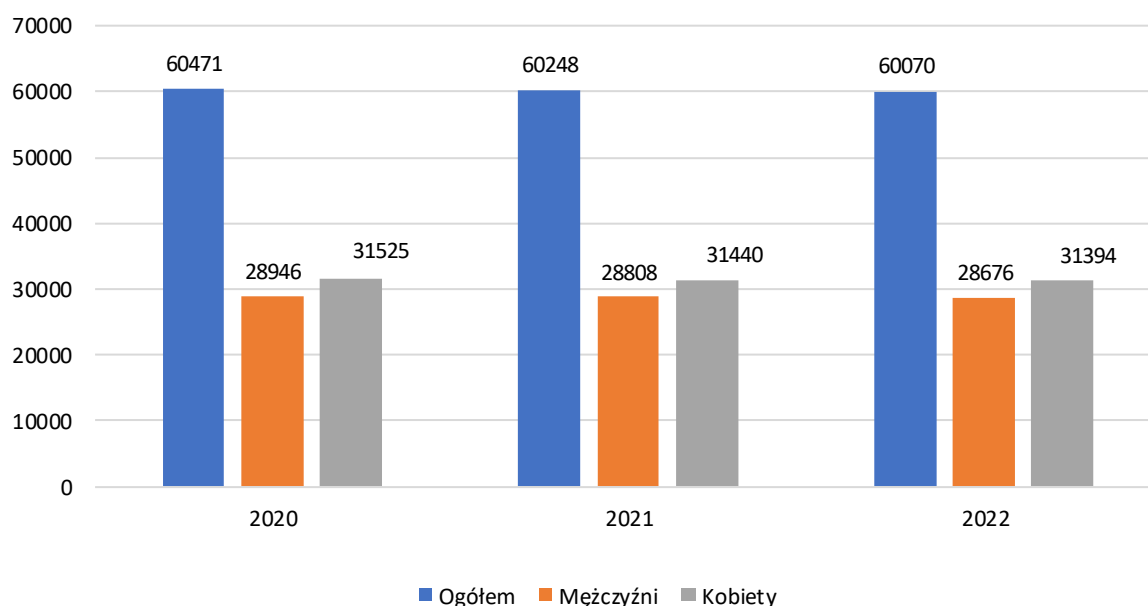
Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej. Osoba stosująca przemoc domową to natomiast osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec wymienionych osób.

Wskazane powyżej zmiany wprowadzone ustawowo w obszarze polityki społecznej należy mieć na uwadze nie tylko w zakresie realizacji dotychczasowej Strategii, ale także w procesie opracowywania dokumentu strategicznego na kolejne lata.

3. Charakterystyka sytuacji społeczno-ekonomicznej miasta

Liczba mieszkańców Ełku w 2022 roku ukształtowała się na poziomie 60 070 osób, czyli o 178 osób (- 0,3%) mniejszym niż w 2021 roku¹. Był to rok niewielkiego spadku liczby ludności miasta. Wśród mieszkańców Ełku przeważają kobiety, które w 2022 roku w liczbie 31 394 stanowiły 52,3% ogółu, podczas gdy liczba mężczyzn kształtowała się na poziomie 28 676 osób (47,7%).

Wykres 1. Zmiany liczby ludności Ełku w latach 2020-2022

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

Na zmniejszenie się liczby ludności miasta wpłynął zarówno ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji. W 2022 roku przyrost naturalny wyniósł -76 osób. W tym czasie liczba urodzeń żywych ukształtowała się na poziomie 475, natomiast liczba zgonów na poziomie 551. Na ujemną wartość przyrostu naturalnego wpływ miał przede wszystkim spadek liczby urodzeń – o 52 w latach 2021-2022. Liczba zgonów spadła w tym czasie o 99.

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w Ełku w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Urodzenia żywe	596	527	475
Zgony	638	650	551
Przyrost naturalny	-42	-123	-76
Zameldowania	682	677	613
Wymeldowania	671	721	683
Saldo migracji	11	-44	-70

¹ Odstąpiono od analizowania danych GUS za okres do 2019 roku, z uwagi na to, że od 2020 roku nastąpiła zmiana sposobu liczenia poprzez odniesienie danych do wyników Narodowego Spisu Powszechnego 2021.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

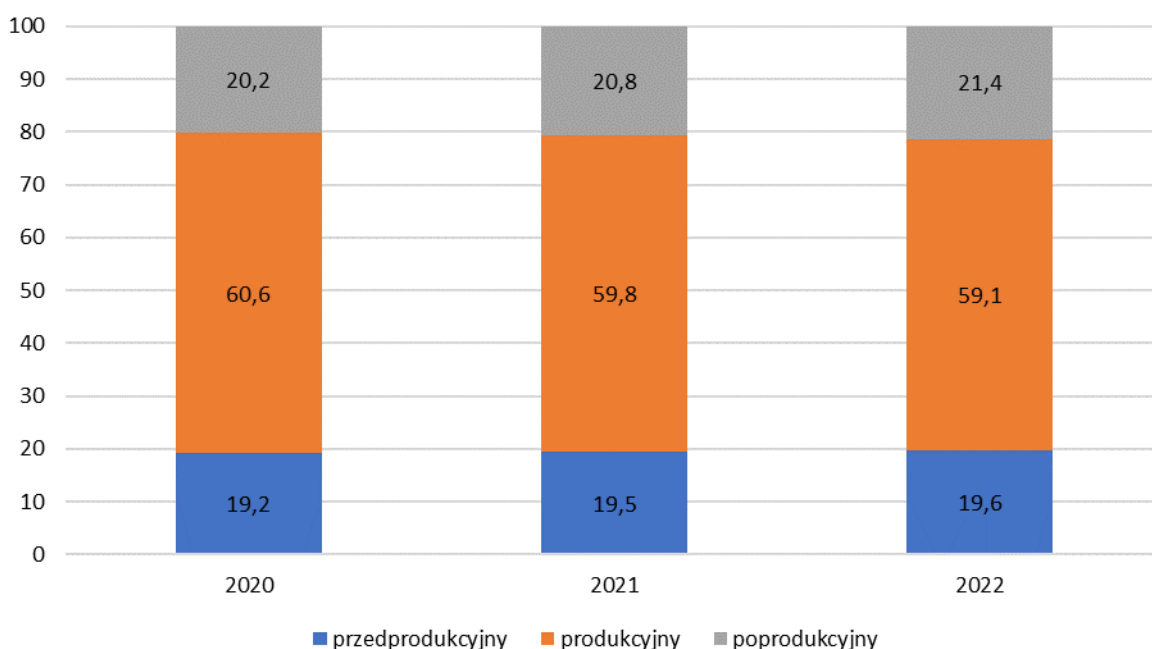
Podobne znaczenie dla zmian liczby ludności Ełku w 2022 roku miała skala migracji gminnych na pobyt stały. W 2022 roku z miasta wymeldowały się 683 osoby, natomiast zameldowało 613 nowych mieszkańców. Saldo migracji wyniosło -70, co oznacza, że o tyle zmniejszyła się liczba osób faktycznie zamieszkujących Ełk w wyniku migracji.

Społeczeństwo Ełku, podobnie jak ludność województwa warmińsko-mazurskiego, kraju oraz państw Europy Zachodniej, wykazuje cechy *starzenia się*. W latach 2020-2022 można zaobserwować:

- wzrost odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym, a więc dzieci i młodzieży do 17 roku życia – z 19,2% w 2020 roku do 19,6% w 2022 roku;
- spadek odsetka osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat) – z 60,6% do 59,1%;
- wzrost odsetka osób w poprodukcyjnym okresie życia (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety od 60 lat wzwyż) – z 20,2% do 21,4%.

Powyższe dane pozwalają prognozować intensyfikację zjawiska *starzenia się* społeczeństwa Ełku. Warto bowiem zauważyć, że dynamika wzrostu odsetka osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze mieszkańców miasta stale utrzymuje się na dość wysokim poziomie, wynoszącym od 0,6 do 1 punktu procentowego w całym okresie analizy.

Wykres 2. Ludność Ełku według ekonomicznych grup wieku w latach 2020-2022 (w %)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

Zjawisko *starzenia się* społeczeństwa potwierdzają wartości wskaźników obciążenia demograficznego ludności Ełku w latach 2020-2022. W 2022 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym w Ełku przypadało 36,2 osoby w wieku poprodukcyjnym i 69,3 osób w wieku nieprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym natomiast było 109,2 osób w wieku poprodukcyjnym. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wyniósł 26,5, a odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem kształtował się na poziomie 17,6%. W porównaniu do 2020 roku wszystkie te wskaźniki wzrosły. Dla przykładu

wskaźnik liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrósł o 3,3 punktu, a współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi – o 3,1 punktu.

Tabela 2. Wskaźniki obciążenia demograficznego ludności Ełku w latach 2020-2022

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	66,0	67,6	69,3
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	99,0	101,5	109,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	32,9	34,1	36,2
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	23,4	24,5	26,5
Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem	15,8	16,5	17,6

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

Na sytuację społeczno-ekonomiczną gminy miasto Ełk wywiera wpływ kondycja lokalnego rynku pracy, wyrażająca się m.in. w potencjale zatrudnieniowym dominujących form działalności gospodarczej, strukturze podmiotów gospodarki narodowej, stopie bezrobocia oraz aktywności zawodowej mieszkańców. Na obszarze Ełku w 2022 roku zarejestrowane były 6 074 podmioty gospodarki narodowej. W porównaniu do 2018 roku liczba ta wzrosła o 672, czyli o 12,4%, natomiast w odniesieniu do 2021 roku nastąpiło jej zwiększenie o 94 podmioty (+ 1,6%). Większość stanowiły podmioty zatrudniające do 9 pracowników (5 860, tj. 96,5%). Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w liczbie 4 417, stanowiły 72,7% ogółu podmiotów gospodarczych. Na każdy 1000 mieszkańców gminy przypadało 101 podmiotów, natomiast na każdy 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym było to 171,2 podmiotów. W porównaniu do 2018 roku oba wskaźniki wzrosły, odpowiednio o 14 i 29,9 punktu.

Tabela 3. Wybrane dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej w Ełku w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	5 402	5 637	5 825	5 980	6 074
- 0-9 pracowników	5 179	5 418	5 611	5 766	5 860
- 10-49 pracowników	168	165	159	159	160
- 50-249 pracowników	53	52	53	53	52
- 250 i więcej pracowników	2	2	2	2	2
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	3 915	4 092	4 241	4 354	4 417
Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	87	91	94	97	101
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	141,3	148,9	156,2	162,5	171,2

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

O sytuacji społeczno-ekonomicznej danego obszaru może również świadczyć wysokość stopy bezrobocia, która obrazuje procentowy stosunek liczby ludności bezrobotnej do liczby ludności aktywnej zawodowo. W powiecie ełckim kształtowała się ona w grudniu 2022 roku na poziomie 11,5%, czyli na poziomie mniejszym, o 0,5 punktu, niż w 2021 roku.

W grudniu 2022 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku zarejestrowanych było 1 750 osób bezrobotnych z obszaru Ełku. W porównaniu do 2021 roku ich liczba spadła o 54, tj. o 3,0%. W strukturze bezrobotnych w 2022 roku dominowały kobiety, które w liczbie 902 stanowiły 51,5% ogółu. Wśród bezrobotnych, 435 osób (24,9%) to osoby powyżej 50 roku życia. Osoby w wieku do 30 lat, w liczbie 336, stanowiły 19,2% ogółu bezrobotnych. Aż 802 osoby, tj. 45,8% były to osoby długotrwale bezrobotne.

Tabela 4. Bezrobotni w Ełku w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	2 186	1 931	2 101	1 804	1 750
Kobiety	1 234	1 067	1 133	980	902
Mężczyźni	952	864	968	824	848
Do 25 roku życia	197	180	173	168	147
Do 30 roku życia	505	426	440	368	336
Powyżej 50 roku życia	589	561	556	515	435
Długotrwale bezrobotni	1121	794	975	844	802

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

W 2022 roku świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych w formie decyzji przyznano 1496 osobom z czego 1 033 to osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej. Łącznie objęto wsparciem 2 834 rodziny, w tym 4 584 osoby w tych rodzinach.

Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pomoc ta udzielana jest osobom i rodzinom w szczególności z następujących powodów: ubóstwo; sieroctwo; bezdomność; bezrobocie; długotrwała lub ciężka choroba; niepełnosprawność; przemoc domowa²; potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w związku z tymi okolicznościami; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizm lub narkomania; zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wśród głównych powodów udzielania pomocy społecznej przez MOPS w Ełku w 2022 roku należy wskazać następujące:

- ⇒ długotrwała lub ciężka choroba – 982 rodziny (1 597 osób w rodzinach);
- ⇒ ubóstwo – 704 rodziny (1 369 osób);
- ⇒ niepełnosprawność – 584 rodziny (899 osób);

² Do 22.03.2023 roku była to przemoc w rodzinie.

- ⇒ bezrobocie – 482 rodziny (1 113 osób);
- ⇒ potrzeba ochrony macierzyństwa – 144 rodziny (660 osób);
- ⇒ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 88 rodzin (306 osób).

Tabela 5. Powody przyznawania pomocy społecznej w Ełku w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	704	1 369
Sieroctwo	1	1
Bezdomność	68	69
Potrzeba ochrony macierzyństwa	144	660
Bezrobocie	482	1 113
Niepełnosprawność	584	899
Długotrwała lub ciężka choroba	982	1 597
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	88	306
Przemoc w rodzinie	6	12
Alkoholizm	117	217
Narkomania	27	36
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	34	46
Zdarzenie losowe	2	4

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH MOPS.

Pozostałe powody udzielania świadczeń pomocy społecznej w Ełku występowały znacznie rzadziej lub wcale. W 2022 roku z powodu alkoholizmu z pomocy społecznej korzystało 117 rodzin, 68 rodzin korzystało z pomocy z powodu bezdomności, 34 rodziny z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, 27 rodzin z powodu narkomanii, 6 rodzin z powodu przemocy w rodzinie, 2 rodziny ze względu na zdarzenia losowe oraz 1 osoba z powodu sieroctwa.

W poniższej tabeli zawarto wskaźniki oddziaływania określone w Strategii, służące monitorowaniu ogólnej sytuacji społeczno-ekonomicznej miasta. Zostały one w dużej mierze omówione w niniejszym rozdziale. Odstąpiono od wykazywania powodów udzielania pomocy społecznej, z uwagi na to, iż zostały one szczegółowo wskazane we wcześniejszej części. Nie uwzględniono również danych dotyczących mieszkańców, z uwagi na to, że będą one dostępne już po terminie opracowania niniejszego raportu. Wskazane niżej wskaźniki w sposób zbiorczy prezentują informacje o sytuacji społecznej i ekonomicznej miasta w 2022 roku.

Lp.	Wskaźnik „oddziaływania”:	2022
1)	Liczba ludności miasta wg faktycznego miejsca zamieszkania.	60 070
2)	Odsetek mieszkańców (w %):	
	- w wieku przedprodukcyjnym	19,6%
	- w wieku produkcyjnym	59,1%
	- w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności	21,4%
3)	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	36,2
4)	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych	1750
	- kobiety	980
	- mężczyźni	848
5)	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	4,9%
6)	Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie miasta	6 074
7)	Podmioty gospodarki narodowej na terenie miasta na 10 tys. ludności	1 712
8)	Struktura podmiotów gospodarki narodowej według klas wielkości	
	- 0-9 pracowników	5 860
	- 10-49 pracowników	160
	- 50-249 pracowników	52
	- 250 i więcej pracowników	2
9)	Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej	4 584
	- w tym długotrwale	1 033
10)	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców (w %).	7,63

4. Wizja, misja i priorytety Strategii

Wizja nakreślona w Strategii zawiera ambitne, a jednocześnie uniwersalne założenia, wyrażając akceptowalny kierunek zmian oraz podstawę do określenia celów strategicznych. Stanowi dobry punkt wyjścia do ewaluacji oraz aktualizacji założeń dokumentu strategicznego, bez potrzeby przyjmowania zupełnie nowej perspektywy poznawczej.

Z uwagi na wieloaspektowość funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego oraz szeroki zakres tematyczny Strategii, wizja i misja Gminy Miasta Ełk odnoszą się tylko do sfery społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania mieszkańców w rodzinach i lokalnej wspólnocie.

WIZJA

Ełk jako jeden z najważniejszych ośrodków miejskich w województwie warmińsko-mazurskim jest miejscem zapewniającym atrakcyjne warunki do życia i rozwoju dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Lokalna gospodarka charakteryzuje się dużym potencjałem rozwojowym, innowacyjnością, różnorodnością branż, a także społeczną odpowiedzialnością biznesu, dzięki czemu rynek pracy zapewnia wysokiej jakości, dobrze płatne miejsca pracy, w tym dla osób mających ogólnie mniejsze szanse na zatrudnienie (np. niepełnosprawnych, chorujących psychicznie).

Mieszkańcy miasta są w dobrej kondycji fizycznej i psychicznej, dbają o swoje zdrowie oraz prowadzą aktywny tryb życia bez nałogów. Potrafią sobie radzić również w trudnych momentach, a kiedy wymaga tego sytuacja, chętnie korzystają ze wsparcia specjalistów. Dzięki wysokiej dostępności różnorodnych, komplementarnych usług społecznych możliwa jest szybka i skuteczna pomoc.

Rodziny prawidłowo wypełniają funkcje opiekuńcze i wychowawcze, są zaradne i samodzielne, funkcjonują w dobrych warunkach socjalno-bytowych, dbają o wszechstronny rozwój swoich dzieci, świadomie kształtują relacje wewnętrzne oraz kontakty z otoczeniem. Rodziny stanowią przekaźnik wartości, norm i postaw społecznych takich jak bezinteresowność, solidaryzm, zaufanie, zaradność, odpowiedzialność, zdolność do współpracy, kreatywność, otwartość na nową wiedzę oraz dzielenie się nią z innymi. Potrafią zapobiegać sytuacjom problemowym, a także mają wsparcie w przypadku ich wystąpienia.

Osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnością są aktywne, korzystają z różnych możliwości w sferze zawodowej, społecznej i edukacyjnej. Czują się potrzebne rodzinie i społeczeństwu, wykazują inicjatywę, odkrywają oraz realizują swoje pasje. Starość nie oznacza bierności, dzięki integracji międzypokoleniowej nie jest odczuwana negatywnie, stanowi raczej czas nowych możliwości. Osoby, którym stan zdrowia nie pozwala na podejmowanie aktywności – zwłaszcza ciężko i przewlekle chorujące, w tym psychicznie – żyją w godnych warunkach i mają zapewnioną należytą opiekę.

Spółeczność miasta ma wysokie poczucie bezpieczeństwa. Charakteryzuje się niską skalą dysfunkcji takich jak przemoc w rodzinie, uzależnienia czy przestępczość. Stanowi świadomą i zintegrowaną wspólnotę, rozwijającą się, twórczą, otwartą, solidarną, wykorzystującą swój potencjał na rzecz dobra wspólnego oraz dbającą o osoby i grupy w najtrudniejszej sytuacji. Prężnie działa tu sektor organizacji pozarządowych, współpracujący na partnerskich zasadach z administracją samorządową, która wspiera pozytywne przejawy oddolnej aktywności obywatelskiej.

Wysoka dostępność i różnorodność usług społecznych oferowanych przez jednostki miejskie oraz podmioty niepubliczne, w tym sektor ekonomii społecznej, powoduje, iż każdy mieszkaniec może brać udział w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych czy sportowo-rekreacyjnych. Dzięki temu, ale także wyżej wskazanym aspektom, mieszkańcy Ełku – w tym aktywna i wykształcona młodzież – nie migrują do innych miast lub za granicę, lecz swoje długoterminowe plany zawodowe i życiowe wiąże z pozostaniem w mieście.

MISJA

Gmina Miasto Ełk wspiera mieszkańców w dążeniach do lepszego wypełniania ról rodzinnych i społecznych, poprawy sytuacji materialno-bytowej, a także rozwoju osobistego, poprzez kreowanie korzystnych warunków dla aktywności społecznej, edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Szczególnie istotna jest aktywna integracja osób doświadczających trudności życiowych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Władze oraz jednostki organizacyjne miasta realizują misję we współpracy z administracją rządową, sektorem przedsiębiorców, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

Z tak nakreślonej wizji oraz misji samorządu wynikają cele i kierunki działań, których realizacja ma przyczynić się do wprowadzenia oczekiwanych zmian w sferze społecznej. Zostały one usystematyzowane w formie czterech priorytetów, z których każdy dotyczy innego wycinka rzeczywistości społecznej, w którym funkcjonują osoby, rodziny i lokalna społeczność, jednakże są one ze sobą ściśle powiązane i służą realizacji wizji i misji rozwoju społecznego miasta. Priorytety lokalnej polityki społecznej są następujące:

- 1) Funkcjonowanie rodzin
- 2) Włączenie społeczne osób starszych, osób z niepełnosprawnością i długotrwale lub ciężko chorujących
- 3) Zagrożenie ubóstwem, biernością zawodową i bezdomnością
- 4) Świadomość, rozwój i bezpieczeństwo społeczności lokalnej

W dalszej części zostaną one przedstawione szczegółowo, z uwzględnieniem celów, kierunków działań i wskaźników ich realizacji. Należy tu wskazać, że każdemu kierunkowi działań zawartemu w Strategii przypisano najważniejsze wskaźniki, działania i inicjatywy realizowane w jego ramach. W związku z tym, iż mogą one się powtarzać przy kilku kierunkach działań i w ramach różnych priorytetów, przyjęto zasadę, że wskazywane są w obszarze, który najbardziej trafnie obrazują.

5. Cele, wskaźniki i kierunki realizacji działań

Priorytet 1. Funkcjonowanie rodzin

Cel strategiczny 1. Wspieranie rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, z uwzględnieniem warunków rozwoju dzieci i młodzieży

Cele szczegółowe:

1.1	Wzrost kompetencji rodziców i opiekunów w zakresie opieki i wychowania dzieci i młodzieży.
1.2	Kreowanie warunków rozwoju dzieci i młodzieży.
1.3	Zwiększenie dostępu do usług wsparcia dla osób i rodzin doświadczających trudności.

Wskaźniki realizacji działań:

1)	Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną Liczba osób w rodzinach	633 rodziny, 2052 osoby w rodzinach
2)	Liczba osób, z którymi prowadzono pracę socjalną Liczba rodzin	2 610 rodzin 4 805 osób w rodzinach
3)	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta Liczba dzieci w rodzinach	88 rodzin 170 dzieci
4)	Liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej w ciągu roku	30 dzieci
5)	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	184 dzieci
6)	Liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych	18 dzieci
7)	Liczba działających na terenie miasta placówek wsparcia dziennego	6
8)	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego	2 906 osób

Kierunki działań:

1	Organizacja różnych form edukacji, takich jak np. „Szkola dla rodziców”, spotkania ze specjalistami i kampanie społeczne; dotyczących w szczególności rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, świadomego rodzicielstwa, rozpoznawania, kontrolowania i wyrażania uczuć własnych oraz uczuć dzieci, umiejętnego stosowania nagród i kar itp. 2022 r. <ul style="list-style-type: none">• MOPS w Ełku, w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt MOF realizował zajęcia „Klub Rodzica”- 20 h,
---	--

	<p>warsztaty twórczości rodzinnej „W grupie łatwiej”- 20 h, „Aktywnie i zdrowo”- 16 h, „Zajęcia rozwojowe”- 20 h, usługi wspierające prawidłowe funkcjonowanie rodziny i przyczyniające się do podniesienia jakości codziennego życia – 16 h, ABC Wolontariatu- 18 h oraz spotkania rodzinne – 8 h;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny – Kampania Biała Wstążka i realizowane w jej ramach zajęcia wspierające „Świadome rodzicielstwo”, Kampania Pomarańczowa Wstążka.
2	<p>Promocja i realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie dbania o zdrowie dziecka i osób dorosłych, w tym m.in. badań profilaktycznych w kierunku cukrzycy i ciśnienia tętniczego, szczepień ochronnych, zapobiegania otyłości, profilaktyki stomatologicznej, zapobiegania wadom postawy. Promocja aktywności fizycznej w szkołach każdego szczebla.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wydział Polityki Społecznej UM w Ełku - Program polityki zdrowotnej: Szczepienia dziewczynek w wieku 9-14 lat przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie miasta Ełku – 152 dziewczynki, Ogólnopolski Program Profilaktyki Czernika – w trakcie realizacji, badania ultrasonograficzne Fundacji Ronalda McDonalda dla dzieci w wieku od 9 miesięcy do 6 lat – 135 dzieci; • programy i akcje profilaktyczne organizowane przez przedszkola i szkoły podstawowe dla uczniów i wychowanków.
3	<p>Organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych w formach atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży, takich jak warsztaty, koła zainteresowań, konkursy, turnieje sportowe, wycieczki, obozy edukacyjne czy wymiany międzynarodowe, służących doskonaleniu wiedzy i umiejętności oraz rozwijających pasje i zainteresowania.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem Impuls w Ełku – Witaj Szkoło 15 h; • MOPS w Ełku – w ramach projektu „Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt MOF” realizowano spotkania rodzinne (gry zabawy, wyjazdy rodzinne – 8 h); • zajęcia organizowane przez szkoły i przedszkola, w tym m.in. zajęcia kreatywne, zajęcia sportowe, konkursy plastyczne, zajęcia taneczne, rytmiczne, komputerowe, wycieczki integracyjne, koła zainteresowań, projekty edukacyjne, samorząd uczniowski i inne.
4	<p>Tworzenie i rozwój sieci placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej (np. kluby, świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne, streetworking).</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • na terenie Miasta Ełku w prowadzono 6 placówek wsparcia dziennego (w tym 4 formie opiekuńczej, a 2 w formie pracy podwórkowej), w których wspierano dzieci w prawidłowym rozwoju, nabywaniu umiejętności pokonywania codziennych trudności, niwelowano deficyty w nauce, uczono poprzez zabawę itp. Ogółem

	<p>ze wsparcia oferowanego przez placówki wsparcia dziennego skorzystało co najmniej 1490 dzieci;</p> <ul style="list-style-type: none"> realizacja działań z zakresu pedagogiki ulicy, propagowanie działań profilaktycznych realizowanych metodą streetworkingu skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5	<p>Rozwój poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego, w tym terapii rodzinnej, świadczonego osobom i rodzinom, które wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych lub znajdują się w sytuacji kryzysowej.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem Impuls w Ełku (psycholog – 50 h); MOPS w Ełku – w ramach projektu „Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt MOF” realizowano poradnictwo specjalistyczne w wymiarze 120 h, w tym pedagog/logopeda 40 h, psycholog – 40 h oraz terapeuta / socjoterapeutka 40 h; Punkt konsultacyjny (Zespół Interdyscyplinarny); Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku (liczba udzielonych porad: poradnictwo psychologiczne 40 h tygodniowo, pedagogiczne 4 h w tygodniu, prawne – 8 h po 2 razy w tygodniu); Poradnia rodzinna (Urząd Miasta Ełku) – konsultacje indywidualne u pedagoga, indywidualne konsultacje motywacyjno-edukacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, indywidualne konsultacje dla dzieci i młodzieży, grupy socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, konsultacje dla rodzin z problemem alkoholowym, konsultacje psychologiczne dla młodzieży i rodziców, konsultacje prawne, konsultacje psychoterapeutyczne/psychologiczne. Poradnictwo prawne – 190 h, psychologiczne – 1 703 h, rodzinne – 220 h; Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem w Ełku - osoba pierwszego kontaktu, psycholog, prawnik. Utworzona została grupa wsparcia, prowadzone były zajęcia rozwijające aktywność i zainteresowania, budujące samoocenę uczestników; Komenda Powiatowa Policji w Ełku – policjanci w ramach służby udzielali zainteresowanym osobom porad prawnych.
6	<p>Upowszechnianie nowych metod i narzędzi pracy z rodzinami, m.in. terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach, coachingu rodzinnego, mediacji oraz rozwiązań zapobiegających wypaleniu zawodowemu pracowników służb społecznych, takich jak pomoc psychologiczna, superwizja.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> MOPS Ełk – Superwizja pracy socjalnej grupowa i indywidualna 18 h, odbyło się 6 spotkań w każdym spotkaniu uczestniczyło średnio po 15 osób.
7	<p>Zapewnienie wsparcia rodzinom doświadczającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w postaci m.in. pracy socjalnej, asystentury rodzinnej,</p>

	<p>pomocy rodzin wspierających, wolontariuszy, organizacji grup samopomocowych.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracownicy socjalni, w ramach obowiązków służbowych prowadzili pracę socjalną w 2 610 rodzinach z 4 805 osobami; • asystenci rodziny współpracowali z 88 rodzinami doświadczającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; • kontynuowano działania na rzecz rodzin wielodzietnych poprzez realizację „Ełckiej Karty 3+” oraz Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny; • PCPR w Ełku – ciągła praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, polegająca na wsparciu pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wsparcie pracowników socjalnych w wypełnianiu funkcji rodziny zastępczej skierowana do rodzin zastępczych z terenu powiatu ełckiego; • w Ełku funkcjonuje dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (prowadzony za zlecenie Powiatu Ełckiego), z usług którego skorzystała 1 kobieta i 4 dzieci, za które gmina ponosiła odpłatność.
8	<p>Rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami doświadczającymi przemocy oraz uzależnień.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MOPS w Ełku – Warsztaty bajkoterapii w miejskich przedszkolach warsztaty w szkołach podstawowych „Nie zgadzam się na przemoc”, „Spotkanie dwóch pokoleń” – spotkanie seniorów z dziećmi; • Projekt „Wsparcie Ełckich Rodzin – NASZA STAJNIA” realizowany przez MOPS ze środków UE - celem projektu jest przeciwdziałanie bezradności życiowej oraz poprawa funkcjonowania gospodarstw domowych rodzin z uzależnieniem, zagrożonych uzależnieniami i rodzin narażonych na wykluczenie społeczne, wykluczonych na rzecz 40 osób mieszkańców MOF Ełk - miasto Ełk w okresie 01.05.2021 r. - 30.04.2022 r.; • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku – w schronisku zatrudniony jest m.in. psycholog/instruktor t. uzależnień oraz specjalista terapii uzależnień, którzy zajmują się grupową oraz indywidualną pracą z osobami uzależnionymi. • Wydział Polityki Społecznej (UM Ełk) – konsultacje i wsparcie dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych 550 h, konsultacje socjoterapeutyczne– 260 h.
9	<p>Wspieranie działalności grup wsparcia i grup samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA, DDD oraz osób doświadczających przemocy.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupa Wsparcia dla Kobiet Doświadczających Przemocy; • Wydział Polityki Społecznej UM Ełk - współuzależnienie (3 grupy; 260 h) i DDA –

	74 h.
10	<p>Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” jako elementu profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • założono 112 procedur „Niebieskie Karty”; • 126 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie oraz w których prowadzona jest „Niebieska Karta”; • w ramach procedury „Niebieskie Karty” 16 rodzin zostało objętych wsparciem asystenta rodziny; • zakończono 132 procedury, w tym 129 z tytułu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.
11	<p>Kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz terapeutyczno-psychologicznych.</p> <p>2022 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, którym zaproponowano udział w programie – 136; • liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny, psychologiczno-terapeutycznych – 16.

Priorytet 2. Włączenie społeczne osób starszych, osób z niepełnosprawnością i długotrwale lub ciężko chorujących

Cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale lub ciężko chorujących w życiu społecznym

Cele szczegółowe:

2.1	Wzmocnienie integracji osób starszych, osób z niepełnosprawnością i chorujących z lokalnym środowiskiem.
2.2	Kreowanie warunków aktywności osób starszych, osób z niepełnosprawnością i chorujących.
2.3	Zwiększenie dostępu do różnych form opieki i wsparcia dla osób o ograniczonej samodzielności.

Wskaźniki realizacji działań:

1)	Liczba rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą społeczną Liczba osób w rodzinach.	671 rodzin 832 osoby w rodzinach
2)	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych.	123 osoby

3)	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	46 osób
4)	Liczba osób otrzymujących zasiłek stały z pomocy społecznej.	213 osób
5)	Liczba osób otrzymujących zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby lub niepełnosprawności	118 osób
6)	Liczba uczestników środowiskowego domu samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej i innych placówek udzielających wsparcia osobom niepełnosprawnym lub przewlekle chorującym.	101 osób – ŚDS 43 osoby – WTZ
7)	Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci teleopieki.	50 osób

Kierunki działań:

1	<p>Realizacja akcji i wydarzeń lokalnych służących integracji, kształtowaniu odpowiednich zachowań i stylu życia oraz przełamywaniu stereotypów dotyczących osób starszych, osób z niepełnosprawnością i chorujących wśród społeczeństwa.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem Impuls w Ełku – koncert „Dziękuję Mamo, Dziękuję Tato”; • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku – Sprzątanie Świata z Fundacją WOW, sprzątanie Jeziora oraz rzeki Orzysz wspólnie z Podwodnikiem – Szkołą Ratownictwa Wodnego i Obronnego, Świąteczna Zbiórka Żywności współorganizowana z BŻ w Olsztynie, Kiermasz Świąteczny w ECK, X Ełcka Wigilia pod Gwiazdami ; • Zespół Interdyscyplinarny – Spotkanie dwóch pokoleń.
2	<p>Likwidacja barier urbanistycznych, komunikacyjnych i architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, a także w miejscach powszechnie uczęszczanych (ulice, skwery, sklepy itp.).</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku - dofinansowanie ze środków PFRON w ramach Programu Wyrównywanie różnic między regionami III – likwidacja barier architektonicznych w Zespole Szkół Mechaniczno- Elektrycznych w Ełku.

3	<p>Wspieranie różnorodnych form aktywności, w tym m.in. fizycznej, edukacyjnej i kulturalnej osób starszych, osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorujących m.in. poprzez organizację kursów, szkoleń i prelekcji, zajęć rozwijających pasje i zainteresowania, wycieczek i wyjazdów kulturalnych, zajęć gimnastycznych.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem Impuls w Ełku - basen 30 h, wycieczka, hipoterapia , alpakoterapia, muzykoterapia 10 h, kino - 3 wyjścia; • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku – zrealizowano 16 inicjatyw/ akcji, spotkań ze społecznością lokalną oraz aktywizacji mieszkańców schroniska, w tym m.in.: 30 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – mieszkańcy schroniska przygotowali 50l rosółu oraz 50l bigosu dla wolontariuszy WOŚP, „Sprzątanie Świata” we współpracy z Wolontariackim Ośrodkiem Wsparcia, sprzątanie Jeziora oraz rzeki Orzysz wspólnie z Podwodnikiem – Szkołą Ratownictwa Wodnego i Obronnego, HUNT RUN Ełk – wsparcie, obstawa biegu przez mieszkańców schroniska, szlachetna Paczka – pomoc mieszkańców schroniska w postaci dowożenia paczek do rodzin potrzebujących; X Ełcka Wigilia pod Gwiazdami; • MOPS Ełk – w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej Wsparcie Ełckich Rodzin – usługi wspierające prawidłowe funkcjonowanie rodziny i przyczyniające się do podniesienia jakości codziennego życia – 16h, ABC Wolontariatu – 48 h w tym, zajęcia Metamorfozy i Warsztaty dla opiekunów faktycznych oraz spotkania rodzinne – 8 h; • Zespół Interdyscyplinarny – zajęcia samoobrony dla seniorów; • działalność Klubu Seniora „Senior+” w Ełku, który został utworzony w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020, edycja 2017, a od 2018 roku funkcjonuje w strukturze MOPS w Ełku – ogółem z oferty w roku 2022 korzystało 28 seniorów.
4	<p>Kreowanie przestrzeni aktywności społecznej osób starszych, osób z niepełnosprawnością i chorujących, poprzez m.in. kluby i koła seniora, banki czasu, wolontariat wewnątrz- i międzypokoleniowy, działalność w ramach organizacji pozarządowych.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność Klubu Seniora „Senior +” w Ełku; • Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem Impuls w Ełku – wolontariat; • funkcjonowanie Rady Senioralnej przy Prezydencie Miasta – aktywnego forum przedstawicieli organizacji i instytucji zaangażowanych w realizację polityki senioralnej „Wspólnymi siłami”; • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku - odbyły się 2 zbiórki żywności organizowane we współpracy z Bankami Żywności w Pieszku oraz Olsztynie. Wolontariuszami obu zbiórek byli mieszkańcy schroniska oraz kadra;

	<ul style="list-style-type: none"> • MOPS Ełk – Program Korpus Wsparcia Seniora
5	<p>Realizacja inicjatyw i działań międzypokoleniowych, wykorzystujących potencjał i możliwości różnych grup wiekowych, służących utrzymaniu i wzmacnianiu kontaktów społecznych osób starszych.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku - zrealizowano 16 inicjatyw/ akcji, spotkań ze społecznością lokalną oraz aktywizacji mieszkańców schroniska; • Zespół Interdyscyplinarny – Spotkanie dwóch pokoleń; • Klub Seniora „Senior +” w Ełku – cykl spotkań i działań tematycznych: Dzień Babci i Dziadka; Dzień Kobiet i Dzień Mężczyzn; Spotkanie Wielkanocne; Dzień Flagi (reprezentacja Klubu uczestniczyła w wydarzeniach organizowanych przez Urząd Miasta), Dni Seniora (cykl warsztatów i prelekcji dedykowanych seniorom, Przegląd Piosenki Senioralnej) Andrzejki (impreza integracyjno-taneczna w Klubie), Spotkanie Opłatkowe – „Między nami pokoleniami - sentymentalna podróż międzypokoleniowa"- udział w uroczystości zorganizowana przez Miasto Ełk we współpracy z MP „Słoneczna Ósemka w ramach projektu „Transgraniczna społeczność zrozumienia” z Programu INTERREG Litwa-Polska 2014-2020 - Ełckie Dni Rodziny- zorganizowano piknik Międzypokoleniowy (ognisko, animacje) i integracyjne warsztaty kulinarne Master Szeff Junior i Senior; udział w Forum międzypokoleniowym o charakterze międzykulturowym „Zabawa łączy pokolenia – integracja międzykulturowa” • obchody Dnia Niestyszających, Międzynarodowego Dnia Tolerancji, Dnia Osób z Zespołem Downa, Na Niebiesko dla Autyzmu, Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną przez placówki oświatowe.
6	<p>Upowszechnianie instrumentów wsparcia ułatwiających funkcjonowanie osobom w podeszłym wieku i/lub niepełnosprawnym w środowisku lokalnym oraz kontakty z administracją (np. asystent osoby starszej i niepełnosprawnej, self adwokatura).</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej koordynowanego przez MOPS – usługi asystenta realizowane były we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Humanitarnej im św. Łazarza w Ełku; programem objęto łącznie 85 osób; • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku w schronisku zatrudniono dwóch asystentów osoby bezdomnej, pracownika socjalnego, adwokata, lekarza psychiatrę, specjalistę terapii uzależnień oraz psycholog/instruktor ds. uzależnień.
7	<p>Upowszechnianie informacji o uprawnieniach oraz dostępnych programach i formach pomocy dla osób starszych, osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacje o działalności ECRS STAJNIA za pośrednictwem Ełckiego Portalu

	<p>Rewitalizacji (www.rewitalizacja.elk.pl);</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań informacyjnych, w tym poprzez wykorzystanie strony internetowej – PCPR Ełk, MOPS, w tym ECRS STAJNIA, Klub Seniora Senior+, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku, Ełckiego Centrum Kultury, Miejskiej Biblioteki, Muzeum Historycznego; • informacje rozpowszechniane przez organizacje, w tym Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem Impuls w Ełku, Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku.
8	<p>Rozwój środowiskowych form pomocy osobom starszym, z niepełnosprawnością i chorującym oraz ich rodzinom, takich jak usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne i całodobowe, system teleopieki, opieka wytchnieniowa oraz pomoc sąsiedzka, w celu jak najdłuższego utrzymania osób zależnych w środowisku zamieszkania</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja przez MOPS programu Opieka 75+ (37 osób); • w ramach zadań własnych z usług opiekuńczych korzystały 123 osoby, w tym 13 ze specjalistycznych usług opiekuńczych, w ramach zadań zleconych ze specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało 46 osób; • realizacja przez MOPS programu „Wspieraj Seniora” poprzez zapewnienie usługi wsparcia 70 seniorów w wieku 70 lat i więcej (lub młodszych, w szczególnych przypadkach); • funkcjonowanie Ełckiej Koalicji Współpracy, koordynowanej przez MOPS, w ramach której ełccy wolontariusze (wolontariusze, harcerze, WOT, przedstawiciele organizacji pozarządowych) udzielali pomocy, m.in. robili zakupy oraz dostarczali je pod wskazany adres; do mieszkańców były również kierowane apele, by pamiętać o sąsiadach - szczególnie starszych, którzy mogli potrzebować wsparcia.
9	<p>Rozwój bazy i zasobów placówek rehabilitacyjnych, punktów zaopatrzenia i wypożyczania sprzętu ułatwiającego funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnością i przewlekle chorującym.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 66 osób skorzystało ze sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego (MOPS); • wypożyczano m.in. łóżka rehabilitacyjne, kule łokciowe, wózki inwalidzkie, materace przeciwoleżynowe, balkoniki ortopedyczne i in.
10	<p>Rozwój instytucjonalnych form opieki i wsparcia (w tym całodobowych) dla osób w podeszłym wieku, osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorujących, zapewniających pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a także stymulujących intelektualną, psychiczną i fizyczną sprawność.</p>

	<p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 środowiskowe domy samopomocy: ŚDS „Pod Kasztanami” w Ełku (49 uczestników, w tym 31 osób do 65 r.ż. i 18 osób w wieku powyżej 65 r.ż.) oraz Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek w Ełku (53 uczestników, w tym 27 osób do 65 r.ż. i 26 osób w wieku powyżej 65 r.ż.). • Klub Seniora Senior +; • 2 mieszkania chronione; • na terenie miasta funkcjonują 2 domy pomocy społecznej. MOPS w Ełku kieruje osoby do „Tęczowego Domu” prowadzonego na zlecenie powiatu ełckiego i za 10 osób w 2022 r. ponosił odpłatność. W domach pomocy społecznej jest jednak więcej osób tj. w „Tęczowym Domu” 110 mieszkańców (wszyscy zameldowani np. na pobyt czasowy), a w „Misericordia” 97 mieszkańców.; • miasto Ełk kierowało osoby z terenu miasta także do domów pomocy społecznej zlokalizowanych poza terenem Ełku. Według stanu na koniec roku w DPS-ach na terenie kraju przebywało 128 mieszkańców Ełku, a gmina ponosiła odpłatność za 125 osób; w 2022 r. umieszczono 13 osób w domach pomocy społecznej, 19 mieszkańców domów pomocy społecznej zakończyło pobyt (w tym 16 osób z powodu zgonu).
11	<p>Zwiększenie oferty wsparcia dla osób chorujących psychicznie, w tym dzieci, a także osób z zaburzeniami psychicznymi i innymi dysfunkcjami (np. porażenie mózgowe, Zespół Aspergera, ADHD) poprzez tworzenie i rozwój instytucjonalnych form wsparcia, usługi opiekuńcze, projekty socjalne itd.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja przez MOPS programu Opieka 75+; • realizacja Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej koordynowanego przez MOPS; • Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem Impuls w Ełku – Trening Umiejętności Społecznych (40 h); • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku – zatrudniony w schronisku lekarz psychiatra świadczył specjalistyczną pomoc medyczną z zakresu zaburzeń psychicznych (63 h).
12	<p>Poprawa dostępu do profesjonalnej opieki medycznej, m.in. poprzez działania na rzecz zwiększania liczby lekarzy specjalistów, pielęgniarek i położnych, utworzenia oddziału opieki paliatywnej oraz hospicjum oraz stacjonarnej opieki długoterminowej w formie ZPO i ZOL na bazie „Pro-Medica” w Ełku Sp. z o. o.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • na terenie miasta funkcjonował 1 podmiot leczniczy zarządzany przez miasto - „Pro - Medica” w Ełku Sp. z o.o. Liczba pacjentek i pacjentów w 2022 r. wynosiła 48 223, a liczba udzielonych świadczeń zdrowotnych 304 933; • na początku 2022 r. działało 21 aptek, a na koniec roku 19 aptek, w tym 1 apteka całodobowa.

Priorytet 3. Zagrożenie ubóstwem, biernością zawodową i bezdomnością

Cel strategiczny 3. Zmniejszenie skali zagrożenia mieszkańców wykluczeniem społecznym związanym z ubóstwem, biernością zawodową i bezdomnością

Cele szczegółowe:

3.1	Zapewnienie dostępu osób i rodzin do podstawowych dóbr i zasobów.
3.2	Wzrost kompetencji sprzyjających aktywności, samodzielności i zaradności życiowej.
3.3	Kreowanie warunków sprzyjających aktywizacji zawodowej mieszkańców, w tym osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
3.4	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkaniowego.

Wskaźniki realizacji działań:

•	Liczba osób, które ukończyły zajęcia reintegracji społeczno-zawodowej	76 osób
	Liczba uczestników zajęć usamodzielnionych ekonomicznie	30 osób
•	Liczba zawartych kontraktów socjalnych	102 zawarte kontrakty
	Liczba kontraktów zakończonych wypełnieniem zobowiązań przez osobę wspieraną	82 zakończone kontrakty
•	Liczba mieszkań chronionych w zasobach miasta	2 mieszkania
	Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych	8 miejsc
	Liczba osób korzystających	6 osób korzystających
•	Liczba osób przebywających w schroniskach dla bezdomnych.	59 osób

Kierunki działań:

1	<p>Udzielanie wsparcia finansowego oraz świadczeń w naturze rodzinom i osobom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, w szczególności niezaradnym życiowo z powodu niepełnosprawności fizycznej i/lub intelektualnej, rodzinom wielodzietnym i niepełnym, a także dotkniętym zdarzeniami losowymi, klęskami żywiołowymi lub ekologicznymi.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none">wparciem MOPS objęto:<ul style="list-style-type: none">584 rodziny z uwagi na niepełnosprawność;144 rodziny ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa, w tym 114 ze względu na potrzebę ochrony wielodzietności;62 rodziny niepełne i 30 rodzin wielodzietnych ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;2 rodziny ze względu na zdarzenie losowe.
---	--

- 487 osób, w tym 336 dzieci objęto wieloletnim programem „Posiłek w szkole i w domu”(MOPS);
- z programu „Rodzina 500+” do 31 maja 2022r. skorzystało 6 790 rodzin, otrzymując świadczenia wychowawcze na 10 976 dzieci. Od 1 czerwca 2022 r. realizacja zadania została przeniesiona do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- wydatki na świadczenia rodzinne wyniosły 15 970 712,33 zł. Ze świadczeń tych skorzystało:
 - z zasiłków rodzinnych 1 176 rodzin (-289), otrzymując to świadczenie na 2 530 dzieci,
 - z zasiłków pielęgnacyjnych 1 182 osób niepełnosprawnych,
 - ze świadczeń pielęgnacyjnych opiekunowie 317 osób niepełnosprawnych,
 - ze specjalnego zasiłku opiekuńczego opiekunowie 2 osób niepełnosprawnych,
 - ze świadczenia rodzicielskiego 251 rodzin, otrzymując to świadczenie na 259 dzieci,
 - z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka 285 rodzin, otrzymując to świadczenie na 295 dzieci,
 - z zasiłku dla opiekuna 1 rodzina, otrzymując to świadczenie na 1 osobę niepełnosprawną.
- jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wypłacono 9 rodzinom na 10 dzieci;
- na dzień 1 stycznia 2022 r. zasiłki rodzinne na dzieci otrzymywało 886 rodzin, natomiast na dzień 31 grudnia 2022 r. zasiłki rodzinne otrzymywały 673 rodziny. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny wynosiła na początku roku 1 917, a na koniec roku 1 482.;
- Urząd Miasta wypłacał również następujące dodatki związane z rządowymi działaniami antyinflacyjnymi:
 - dodatek osłonowy – wydatki wyniosły 4 069 597,47 zł, skorzystało 6 981 rodzin;
 - dodatek węglowy – wydatki wyniosły 3 219 120,00 zł, skorzystały 1052 rodziny;
 - dodatek z tytułu wykorzystywania innych źródeł ciepła (w tym: pelet drzewny lub inny rodzaj biomasy, drewno kawałkowe, gaz LPG, olej opałowy) – wydatki wyniosły 1 116 390,00 zł, skorzystały 483 rodziny.
- w ECRS STAJNIA mieści się Ośrodek Interwencji Kryzysowej (12 miejsc noclegowych) - w 2022 r. nie było umieszczonych osób w związku z przemocą. Przyjęto natomiast w ramach pomocy obywatelom Ukrainy łącznie 9 osób, w tym dwoje dzieci, którym udzielono wsparcia w formie możliwości odpoczynku, zadbania o higienę, wyżywienie oraz poradnictwo socjalne, w tym 4 osoby skorzystały z pobytu całodobowego w Ośrodku;
- w 2022 r. udzielano wsparcia i pomocy obywatelom w związku z konfliktem zbrojnym, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., m.in. poprzez:

	<p>prorowadzenie zajęć z nauki języka polskiego, prowadzenie warsztatów manualno-integracyjnych, udzielanie pomocy prawnej, zapewnienie posiłków w szkole i przedszkolu dla dzieci obywateli Ukrainy, udzielanie jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300 zł na osobę z przeznaczeniem na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłat mieszkaniowych (złożono 1020 wniosków - 1619 osób);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku - schronisko udzieliło pomocy w formie wydanych posiłków i paczek żywnościowych osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy udzielono 14 osobom, które zgłosiły się samodzielnie bądź na prośbę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ponadto w ramach organizowanej przez schronisko X Ełckiej Wigilii pod Gwiazdami wydano około 100 posiłków.
2	<p>Organizowanie zbiórek żywności, odzieży i innych podstawowych dóbr z przeznaczeniem dla najbardziej potrzebujących osób i rodzin.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku - odbyły się 2 zbiórki żywności organizowane we współpracy z Bankami Żywności w Piszcu oraz Olsztynie; • zbiórka odzieży, obuwia, żywności, środków czystości, artykułów szkolnych, artykułów higienicznych obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym;
3	<p>Rozwój bazy noclegowej dla osób bezdomnych oraz udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom lub rodzinom tego pozbawionym.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 59 osobom bezdomnym udzielono schronienia oraz 113 osobom zapewniono schronienie w ogrzewalni; • 59 osobom bezdomnym udzielono zasiłku celowego, a 117 osobom zasiłku stałego; • w Ełku funkcjonuje 1 ogrzewalnia i 2 schroniska dla osób bezdomnych prowadzone w ramach powierzenia zadania organizacjom pozarządowym oraz 1 noclegownia w ramach zlecenia realizacji zadania na podstawie umowy z organizacją, z których skorzystało 173 osoby, w tym 113 osób z pomocy w formie ogrzewalni (97 osób z miasta Ełk), 59 osób w formie schroniska dla osób bezdomnych (59 osób z miasta Ełk), 1 osoba w formie noclegowni; • pracownicy Ośrodka w schroniskach Caritas Diecezji Ełckiej oraz Stowarzyszenia MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku przeprowadzili łącznie 168 rodzinnych wywiadów środowiskowych; • Schronisko MONAR udzieliło wsparcia 81 osobom będącym w kryzysie bezdomności. W ramach kompleksowej pomocy mieszkańcy schroniska korzystali ze wsparcia zatrudnionych w schronisku: dwóch asystentów osoby bezdomnej, psychologa/instruktora ds. uzależnień, lekarza psychiatry/seksuologa, specjalistów terapii uzależnień, adwokata, pracownika socjalnego.

4	<p>Działania informacyjne skierowane do osób bezdomnych o miejscach, w których mogą otrzymać pomoc.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacje o możliwości schronienia dostępne były w schronisku, ośrodkach pomocy społecznej oraz w sieci – na profilu społecznościowym schroniska MONAR Ełk, a także na stronie internetowej Stowarzyszenia MONAR; • Straż Miejska w Ełku – w trakcie interwencji z osobami bezdomnymi informowano o miejscach noclegowych i warunkach jakie dane osoby muszą spełniać, żeby móc z tej pomocy skorzystać.
5	<p>Wspieranie mieszkańców przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny w zakresie rozwiązywania problemów socjalno-bytowych, a także nabywania umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 610 rodzin (4 805 osób) zostało objętych pracą socjalną; • 88 rodzin objętych zostało wsparciem asystenta rodziny, w których było 170 dzieci (MOPS); • 6 zatrudnionych asystentów rodziny (MOPS).
6	<p>Organizacja kursów, szkoleń i warsztatów, służących rozwijaniu i pomnażaniu kapitału życiowego osób niezbędnego do poprawnego pełnienia ról rodzinnych, społecznych i zawodowych.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie MONAR – schronisko zrealizowało 2 projekty, w których podopieczni uczestniczyli w działaniach związanych m.in. z profilaktyką uzależnień, aktywizacją i przywracaniem ról społecznych. Efektem powyższych działań są usamodzielnienia, których w 2022 roku było 10; • projekty socjalne realizowane przez pracowników socjalnych MOPS, w których udział brały osoby m.in. bezdomne, bezrobotne, zagrożone wykluczeniem społecznym, m.in. „Nowe formy wsparcia systemowego dla seniorów”, „Mikołajki prosto z bajki”, „Zabawy andrzejkowe i psikusy halloweenowe”.
7	<p>Realizacja programów i projektów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, w szczególności z grup defaworyzowanych, uwzględniających m.in. wsparcie doradców zawodowych i pośredników pracy; szkolenia i kursy zawodowe; staże, praktyki i subsydiowane formy zatrudnienia oraz wsparcie finansowe w postaci dotacji, pożyczek i poręczeń dla osób podejmujących samozatrudnienie w formie jednoosobowej działalności gospodarczej albo spółdzielni socjalnej.</p>

	<p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> realizacja projektu „Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej”.
8	<p>Zwiększanie dostępności zatrudnienia socjalnego dla osób wykluczonych społecznie (w szczególności osób niepełnosprawnych, chorujących psychicznie, uzależnionych od substancji psychoaktywnych, opuszczających zakłady karne), realizowanego m.in. w formie zajęć reintegracji społeczno-zawodowej lub zatrudnienia wspieranego.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> 98 osób skierowano do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w centrach integracji społecznej (MOPS); w 2022 r. na podstawie zawartego porozumienia pomiędzy Starostą Ełckim, a Gminą Miastem Ełk 35 osób bezrobotnych, w tym 17 mężczyzn i 18 kobiet, uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych w okresie od 1 marca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Zostało wypłaconych 197 świadczeń integracyjnych wspierających zatrudnienie socjalne (PUP w Ełku).
9	<p>Rozwój usług opieki nad dziećmi do 6 roku życia w różnych formach (np. żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie, przedszkola i punkty przedszkolne), jako instrumentu ułatwiającego godzenie obowiązków zawodowych z pełnieniem ról rodzinnych, zwłaszcza dla kobiet mających trudności z powrotem lub wejściem na rynek pracy w związku z urodzeniem i wychowaniem dziecka.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> funkcjonowało 7 przedszkoli publicznych, w tym 3 przedszkola z oddziałami integracyjnymi, funkcjonowały również 4 oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych; do przedszkoli uczęszczało 1 680 dzieci, do oddziałów przedszkolnych 93; funkcjonowały placówki przedszkolne niepubliczne (13 przedszkoli oraz 2 punkty przedszkolne); prowadzono 2 żłobki publiczne (243 miejsca); funkcjonowało 6 żłobków, w tym 1 klub dziecięcy oraz 2 dziennych opiekunów, które na koniec 2022 roku miały łącznie 412 miejsc.
10	<p>Wspieranie rozwoju różnych form mieszkalnictwa chronionego (np. mieszkania treningowe, wspierane, rówieśnicze, terapeutyczne) i budownictwa społecznego.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> 2 mieszkania chronione będące w zasobach MOPS, przeznaczone dla 8 osób; inwestycja polegająca na budowie budynku mieszkalnego przy ul. Kolejowej w Ełku (budynek A). Powstanie w nim 36 nowych lokali mieszkalnych, powiększając tym samym zasób mieszkaniowy miasta; PCPR w Ełku – mieszkanie chronione dla usamodzielniających się wychowanków

	z różnych form pieczy zastępczej.
11	<p>Prowadzenie działań w zakresie prewencji przed utratą mieszkania, eksmisją i bezdomnością.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpowszechniano informacje o miejscach udzielenia wsparcia osobom bezdomnym (Stowarzyszenie MONAR, MOPS); Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku - we współpracy z innymi jednostkami udzielano pomocy w formie wsparcia merytorycznego oraz rzeczowego w przeciwdziałaniu ubóstwa oraz bezdomności.
12	<p>Realizacja kompleksowych działań wspierających powrót do naturalnego życia społecznego osób z niego wyizolowanych, zwłaszcza osób doświadczających trudności w przystosowaniu się po długotrwałym pobycie w zakładzie karnym oraz osób bezdomnych.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> udzielono pomocy 25 osobom opuszczającym zakłady karne, 23 osoby powróciło do domu/środowiska (MOPS); 59 osobom bezdomnym udzielono schronienia w schroniskach (MOPS), 113 osobom udzielono schronienia w ogrzewalni; Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku - mieszkańcy schroniska objęci zostali kompleksowym wsparciem specjalistycznej kadry zatrudnionej w schronisku. Terapeuci realizowali indywidualne oraz grupowe procesy terapeutyczne. Podopieczni uzyskali wsparcie pracownika socjalnego oraz asystentów osoby bezdomnej. Zrealizowano wiele inicjatyw własnych, w ramach, których podjęto działania aktywizacyjne, edukacyjne oraz integracyjne. Pomocy w zakresie spraw natury medycznej udzielał w schronisku również lekarz psychiatra oraz adwokat poprzez świadczenie pomocy prawnej.
13	<p>Organizowanie działań wspierających usamodzielnianie osób bezdomnych poprzez realizację indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, kontraktów socjalnych we współpracy ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku - działania wspierające osoby w kryzysie bezdomności: terapia grupowa oraz indywidualna, pomoc adwokata w wyprostowaniu spraw sądowych, pomoc pracownika socjalnego i asystenta osoby bezdomnej w sprawach urzędowych, zadbanie o zdrowie, zapisanie do lekarza bądź innych specjalistów oraz podjęcia ewentualnego leczenia, zadbanie o zdrowie psychiczne – kontakt z lekarzem psychiatrą, rejestracja w PUP, rozmowy, wsparcie, wysłuchanie, łamanie stereotypów poprzez integrację ze społecznością lokalną. oraz wiele innych działań prowadzących do poprawienia sytuacji osób w kryzysie bezdomności, zwiększenia samodzielności i powrotu do społeczeństwa.

14	<p>Ścisła współpraca z podmiotami leczniczymi prowadzącymi całodobową opiekę zdrowotną w każdej formie w celu identyfikacji i szybkiego rozwiązywania problemów związanych z funkcjonowaniem po opuszczeniu szpitala, ZPO/ZOL.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> wydano 99 decyzji, w których potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (MOPS).
----	---

Priorytet 4. Świadomość, rozwój i bezpieczeństwo społeczności lokalnej

Cel strategiczny 4. Kreowanie warunków rozwoju świadomej i zaangażowanej społeczności lokalnej

Cele szczegółowe:

4.1.	Wzrost poziomu aktywności i świadomości społecznej w różnych dziedzinach życia.
4.2	Wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych i prewencyjnych w zakresie dysfunkcji społecznych, w tym uzależnień i przemocy.
4.3	Wsparcie oddolnej aktywności na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i rozwiązywania problemów społecznych.
4.4	Wzrost poziomu partycypacji obywatelskiej mieszkańców.

Wskaźniki realizacji działań:

1)	Liczba umów z organizacjami pozarządowymi zrealizowanych w ramach inicjatywy lokalnej Kwota umów	8 umów 401 020 zł, w tym 236 000 zł dotacji w 2022 r.
2)	Liczba zrealizowanych przez organizacje zadań publicznych Kwota zrealizowanych zadań	182 zadania 2 761 170,47 zł dotacji (w tym realizacja programu opieki wytchnieniowej oraz asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej)
3)	Liczba projektów zrealizowanych w ramach programu regrantingowego Kwota zrealizowanych projektów	0 projektów 0,00 zł
4)	Liczba konsultacji społecznych Liczba uczestników	7 konsultacji 27 uczestników

Kierunki działań:

1	<p>Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych służących podnoszeniu wiedzy oraz kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych, w szczególności w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none">– zdrowia, w tym profilaktyki chorób (np. nowotworowych, układu krążenia, cukrzyca), profilaktyki stomatologicznej, zdrowego stylu życia, właściwego odżywiania się, dbałości o higienę i kulturę fizyczną; zapobieganie otyłości, cukrzyca, szczepień ochronnych,– specyficznych potrzeb osób starszych, osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorujących;– uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, innych zachowań ryzykownych, przemocy w rodzinie oraz zachowań agresywnych;– bezpieczeństwa publicznego, w tym: umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, nowych form zagrożeń takich jak np. cyberprzestępczość, a także konsekwencji wynikających z łamania przepisów prawa;– wiedzy ekonomicznej, w tym gospodarowania budżetem domowym, zawierania umów kupna-sprzedaży, praw konsumenckich, zakładania lokat oszczędnościowych, zaciągania pożyczek i kredytów. <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none">• w ramach powierzenia zadań w ramach profilaktyki uzależnień organizacjom pozarządowym w konkursie ofert realizowano m.in. takie zadania jak: „Do radości życia bez używek”, „Rozwijaj się - dbaj o zdrowie”, „Streetworking jako element profilaktyki systemowej”, „Dziurawa Skarpeta Refocus”, „Chcę być zawsze zdrowy i do sportu gotowy”;• Fred goes net, - CANDIS – ŻYJ POZA KLATKĄ – JEDNO ŻYCIE, Anoreksja, Bulimia – Profilaktyka z zaburzeń odżywiania, Alkohol, E-papierosy, Papierosy, Dopalacze i narkotyki, Agresja, przemoc rówieśnicza – Panuję nad emocjami (informacje Wydziału Polityki Społecznej UM w Ełku);• działania KPP w Ełku – policjanci włączyli się w działania informacyjno-edukacyjne.
2	<p>Organizacja lub udział w ogólnokrajowych/regionalnych kampaniach społecznych na temat problemu nadużywania substancji psychoaktywnych oraz innych form uzależnień, adresowanych do wybranych grup (np. kobiety w ciąży, młodzież) oraz do ogółu społeczeństwa, chorób cywilizacyjnych i ich skutków-cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, otyłość.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none">• akcje, programy i działania profilaktyczne organizowane przez szkoły i przedszkola w zakresie zdrowego żywienia, profilaktyki uzależnień i in.;• UM Ełk: Depresja – Samobójstwa wśród dzieci – jak pomóc kiedy nie jest za późno.
3	<p>Upowszechnianie informacji z wykorzystaniem mediów, materiałów drukowanych</p>

	<p>oraz bezpośrednich spotkań mieszkańców ze specjalistami na temat możliwości uzyskania pomocy przez osoby uzależnione i ich rodziny.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpowszechnianie informacji w postaci ulotek i broszur; • przekazywanie informacji przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny i inne osoby; • działalność informacyjna prowadzona przez instytucje i organizacje w ramach ich działalności; • działania informacyjne realizowane w ramach projektów i inicjatyw.
4	<p>Współpraca merytoryczna i finansowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, służąca poprawie dostępności usług społecznych i zdrowotnych oraz zaangażowaniu obywateli w rozwój lokalny.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • według danych GUS w Ełku zarejestrowanych było 200 stowarzyszeń i organizacji społecznych, a także 13 spółdzielni i 41 fundacji; • przeprowadzono 12 konkursów ofert, w ramach których złożono 257 ofert. Pozytywną ocenę formalną otrzymały 244 oferty. Zgodnie z regulaminem konkursu wymagania oceny merytorycznej spełniło 199 ofert. Na podstawie dokonanych ocen rozdzielono 179 dotacji o łącznej wartości 2 750 736,00 zł; • zrealizowano 8 zadań publicznych w ramach inicjatyw lokalnych mieszkańców; • organizacje pozarządowe realizowały zadania publiczne m.in. w obszarze sportu, polityki społecznej, profilaktyki, wypoczynku letniego i zimowego, ekologii, bezpieczeństwa publicznego, kultury, oświaty oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami.
5	<p>Prowadzenie konsultacji społecznych z mieszkańcami, w formie m.in. spotkań otwartych, debat, warsztatów obywatelskich, badań ankietowych, przy podejmowaniu przez władze miasta decyzji w sprawach ważnych dla społeczności, w sposób stwarzający warunki do powszechnego uczestnictwa osób fizycznych i organizacji pozarządowych.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono 7 procesów konsultacyjnych, z wykorzystaniem takich form jak spotkania otwarte, ankiety internetowe, dyżury konsultacyjnej; • przedmiotem konsultacji były: <ul style="list-style-type: none"> ○ projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Ełku na rok 2022 ○ wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji; ○ projekt „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Ełku oraz Gminy Ełk na lata 2022-2035”;

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ełcki Program Współpracy; ○ projekt Gminnego programu opieki nad zabytkami miasta Ełk na lata 2023-2026; ○ projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026; ○ projekt uchwały Rady Miasta Ełku w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miasta Ełku w 2022 r.”. ● Do Urzędu Miasta Ełku w 2022 r. wpłynęło 129 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Dotyczyły one zakresu informacji związanej z pracą praktycznie wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Ełku, z czego spora część (28 wniosków) odnosiła się do opieki nad bezdomnymi zwierzętami na terenie miasta. ● w Centralnym Rejestrze Skarg, Wniosków i Petycji Urzędu Miasta Ełku zarejestrowano 3 skargi w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego. Wszystkie uznano za bezzasadne.
6	<p>Realizacja działań o charakter regrantingowym, służącym wsparciu inicjatyw ważnych dla społeczności miasta.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Nie realizowano działań o charakterze regrantingowym.
7	<p>Działania na rzecz organizowania społeczności lokalnej poprzez środowiskową pracę socjalną, animację społeczną, streetworking, wspieranie grup nieformalnych i zorganizowanych form aktywności mieszkańców.</p> <p>2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● realizacja projektów socjalnych przez pracowników socjalnych i asystentów rodzin (MOPS); ● streetworking w ramach projektów.

6. Wnioski i rekomendacje

Strategia wskazuje przede wszystkim kierunki działań w sferze poprawy warunków życia i funkcjonowania mieszkańców miasta. Analizując dane i informacje przekazane przez poszczególne podmioty uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że większość założonych kierunków działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji. Wskazują na to wskaźniki realizacji działań poszczególnych celów strategicznych Strategii, tj.:

- **Priorytet 1. Funkcjonowanie rodzin** – w 2022 roku łącznie objęto pomocą społeczną 633 rodziny z dziećmi, w tym 2 052 osoby w tych rodzinach. Pracą socjalną ogółem objęto 2 610 rodzin (4 805 osób w rodzinach). Na terenie miasta funkcjonowało 6 placówek wsparcia dziennego. W pieczy zastępczej przebywało 184 dzieci, natomiast 18 dzieci powróciło do rodzin naturalnych.
- **Priorytet 2. Włączenie społeczne osób starszych, osób z niepełnosprawnością i długotrwale lub ciężko chorujących** – jedną z najliczniejszych grup wspieranych w ramach pomocy społecznej są rodziny emerytów i rencistów. W 2022 roku było to 671 rodzin, w których funkcjonowały 832 osoby. Usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania objęto 123 osoby, natomiast usługami specjalistycznymi 46 osób z zaburzeniami psychicznymi. Zasiłek stały z pomocy społecznej otrzymywało 213 osób, natomiast zasiłek okresowy z powodu długotrwałej choroby lub niepełnosprawności – 118 osób.
- **Priorytet 3. Zagrożenie ubóstwem, biernością zawodową i bezdomnością** – w 2022 roku, według danych uzyskanych od podmiotów ekonomii społecznej, 76 osób ukończyło program reintegracji społeczno-zawodowej, z czego 30 osób usamodzielniało się ekonomicznie. Łącznie w tym czasie zawarto 102 kontrakty socjalne, z czego 82 zostały zakończone wypełnieniem zobowiązań. W 2022 roku w schroniskach dla bezdomnych przebywało 59 osób posiadających ostatnie zameldowanie na pobyt stały w mieście Ełku.
- **Priorytet 4. Świadomość, rozwój i bezpieczeństwo społeczności lokalnej** – organizacje zrealizowały 182 zadania publiczne, na które przeznaczono 2 761 170,47 zł dotacji z samorządu miasta Ełku. W 2022 roku nie realizowano projektów w ramach programu regrantingowego.

Rok 2023, jest tym w którym opracowywany został niniejszy raport to również rok, w którym opracowywana będzie strategia rozwiązywania problemów społecznych obowiązująca na kolejne lata od 2024 roku. Warto w niej uwzględnić rekomendacje zawarte w niniejszym raporcie, wskazujące w szczególności na:

- potrzebę kontynuacji celów i kierunków działań podjętych w ramach Strategii od 2019 roku;
- uwzględnienie zmian w strukturze Strategii, wynikających z nowelizacji ustawy o pomocy społecznej, w tym konieczność ujęcia w dokumencie analizy zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych na terenie miasta oraz określenia zadań publicznych i usług społecznych, które będą zlecane tym podmiotom do realizacji;
- aktualizację uwarunkowań prawnych i programowych, w tym kluczowych z punktu widzenia lokalnej polityki społecznej strategii na poziomie krajowym i wojewódzkim;

- zaakcentowanie aktualnych trendów w polityce społecznej, w tym deinstytucjonalizacji oraz dążenia do utworzenia podmiotu koordynującego usługi społeczne w gminie, tj. centrum usług społecznych;
- uwzględnienie dynamicznych uwarunkowań i procesów społeczno-gospodarczych, w tym długoterminowych skutków epidemii oraz wojny w Ukrainie, a także rosnącej skali problemów związanych z zaburzeniami psychicznymi, zagrożeniem samobójstwami szczególnie wśród młodzieży oraz uzależnieniami od komputerów, internetu, gier, substancji psychoaktywnych;
- zwiększenie znaczenia form indywidualnych, wspierających osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami i inne w trudnej sytuacji – w tym zakresie należy rozwijać formy wsparcia takie jak asystenci osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, poradnictwo specjalistyczne i inne, w tym świadczone w miejscu zamieszkania odbiorcy usługi;
- współpracę między instytucjami i organizacjami, dążenie do nawiązywania partnerstw służących wzmocnieniu potencjału i efektywności świadczonych usług;
- zwiększania udziału organizacji pozarządowych w procesie realizacji usług społecznych, tym poprzez m.in. wykorzystywanie w większym stopniu innych niż dotacje trybów realizacji zadań publicznych przez organizacje, np. zamówień publicznych z klauzulami społecznymi, procedura zamówień publicznych do progów określonych w ustawie – prawo zamówień publicznych, zwiększenie stosowania umów wieloletnich w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej, włączanie organizacji w proces określania warunków realizacji zadań publicznych, a także zwiększenie finansowania zadań z zakresu pomocy społecznej.

Załącznik 1. Zespół do spraw opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023

1.	Irena Podlecka	Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku
2.	Aneta Ruszczyk	Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku
3.	Grażyna Chilińska	Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku
4.	Anna Brdys	Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku
5.	Małgorzata Pikus	Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Ełku
6.	Krzysztof Skiba	Komendant Straży Miejskiej Ełku
7.	nadkom. Agata Jonik	przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Ełku
8.	Joanna Rafałowska	Naczelnik Wydziału Świadczeń Urzędu Miasta Ełku
9.	Agnieszka Sadowska	przedstawiciel OHP w Ełku
10.	Piotr Maluga	kurator zawodowy w Sądzie Rejonowym w Ełku
11.	Zofia Gierałtowska	przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku
12.	Maciej Juchniewicz	Pełnomocnik Prezydenta Ełku ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi
13.	Nikodem Kemicer	Dyrektor Stowarzyszenia MONAR - Schroniska dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku
14.	Ewa Kaczorowska	przedstawiciel Pro-Medica Sp. z o. o. w Ełku
15.	Magdalena Sulżycka	Dyrektor Miejskiego Żłobka nr 1 i Żłobka nr 2 w Ełku
16.	Emilia Lankamer	przedstawiciel Wydziału Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta w Ełku
17.	Andrzej Lemieszonek	przedstawiciel Wydziału Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta w Ełku
18.	Agnieszka Kotowska	przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ełku
19.	Beata Ratkiewicz	przedstawiciel Zespołu Interdyscyplinarnego w Ełku
20.	Teresa Stankiewicz	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku
21.	Beata Wierzbicka-Konopka	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku
22.	Karolina Piasecka	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku
23.	Magdalena Jasiulewicz	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku
24.	Bożena Piątek	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku
25.	Renata Stańczyk	przedstawiciel Caritas Diecezji Ełckiej
26.	Aneta Makowska-Bojsza	przedstawiciel Stowarzyszenia „Adelfi” w Ełku
27.	Małgorzata Naruszkiewicz	przedstawiciel Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Autyzmem „Impuls” w Ełku
28.	s. Monika Skowronek	kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy Tęczowy Dom w Ełku.

Załącznik 2. Wzór ankiety

Ankieta dotycząca realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Elk na lata 2019-2023 zawartej w Uchwale Nr IV. 40. 2019 Rady Miasta Elku z dnia 7 lutego 2019 roku

W związku z rozpoczęciem prac związanych z opracowywaniem sprawozdania z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Elk w roku 2022, prosimy o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej i przesłanie jej na adres e- mail sekretariat@mops.elk.pl do dnia r.

Dane instytucji/ placówki/ organizacji wypełniającej ankietę.

Pełna nazwa instytucji, placówki/ organizacji	
Adres	
Telefon	
E- mail	
Osoba upoważniona do reprezentowania instytucji, placówki/ organizacji	
Osoba/ osoby wypełniające ankietę	

Cel strategiczny 1. Wspieranie rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, z uwzględnieniem warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

1. Czy Państwa instytucja w 2022 r. organizowała różne formy edukacyjne, tj. np. „Szkoła dla rodziców”, spotkania ze specjalistami i kampanie społeczne; dotyczące w szczególności rozwiązywania problemów opiekuńczo- wychowawczych, świadomego rodzicielstwa, rozpoznawania, kontrolowania i wyrażania uczuć własnych oraz uczuć dzieci, umiejętnego stosowania kar i nagród, itp.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

2. Czy Państwa instytucja w 2022 r. promowała i realizowała programy edukacyjne i profilaktyczne w zakresie dbania o zdrowie dziecka, w tym m.in. badań profilaktycznych, szczepień ochronnych, odżywiania, profilaktyki stomatologicznej, zapobiegania wadom postawy.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

3. Czy Państwa instytucja w 2022 r. organizowała zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne w formach atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży, takich jak warsztaty, koła zainteresowań, konkursy, turnieje sportowe, wycieczki, obozy edukacyjne czy wymiany międzynarodowe, służących doskonaleniu wiedzy i umiejętności oraz rozwijających pasje i zainteresowania.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

4. Czy Państwa instytucja w 2022 r. tworzyła i rozwijała sieć placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej (np. kluby, świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne, streetworking).

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

5. Czy Państwa instytucja w 2022 r. rozwijała poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, w tym terapię rodzinną, świadczoną osobom i rodzinom, które wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych lub znajdują się w sytuacji kryzysowej.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

6. Czy Państwa instytucja w 2022 r. upowszechniała nowe metody i narzędzia pracy z rodzinami, m.in. terapia skoncentrowana na rozwiązaniach, coaching rodzinny, mediację oraz rozwiązania zapobiegające wypaleniu zawodowemu pracowników służb społecznych, takich jak pomoc psychologiczna, superwizja.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

7. Czy Państwa instytucja w 2022 r. zapewniała wsparcie rodzinom doświadczającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w postaci m.in. pracy socjalnej, asystentury rodzinnej, pomocy rodzin wspierających, wolontariuszy, organizacji grup samopomocowych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

8. Czy Państwa instytucja w 2022 r. rozwijała poradnictwo specjalistyczne oraz pracę terapeutyczną z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami doświadczającymi przemocy oraz uzależnień.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

9. Czy Państwa instytucja w 2022 r. wspierała działalność grup wsparcia i grup samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA, DDD oraz osób doświadczających przemocy.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość godzin

.....

10. Czy Państwa instytucja w 2022 r. stosowała procedurę „Niebieskie Karty” jako element profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość

.....

11. Czy Państwa instytucja w 2022 r. kierowała sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz terapeutyczno-psychologicznych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość

.....

Cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale lub ciężko chorujących w życiu społecznym.

1. Czy Państwa instytucja w 2022 r. realizowała akcje i wydarzenia lokalne służące integracji, kształtowaniu odpowiednich zachowań i stylu życia oraz przełamywaniu stereotypów dotyczących osób starszych, osób z niepełnosprawnością i chorujących wśród społeczeństwa.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę

.....

2. Czy Państwa instytucja w 2022 r. dążyła do likwidacji barier urbanistycznych, komunikacyjnych i architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, a także w miejscach powszechnie uczęszczanych (ulice, skwery, sklepy itp.).

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i umiejscowienie

.....

3. Czy Państwa instytucja w 2022 r. wspierała różnorodne formy aktywności, w tym m.in. fizycznej, edukacyjnej i kulturalnej osób starszych, osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorujących m.in. poprzez organizację kursów, szkoleń i prelekcji, zajęć rozwijających pasje i zainteresowania, wycieczek i wyjazdów kulturalnych, zajęć gimnastycznych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość

.....

4. Czy Państwa instytucja w 2022 r. kreowała przestrzeń aktywności społecznej osób starszych, osób z niepełnosprawnością i chorujących, poprzez m.in. kluby i koła seniora, banki czasu, wolontariat wewnątrz i międzypokoleniowy, działalność w ramach organizacji pozarządowych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość

.....

5. Czy Państwa instytucja w 2022 r. realizowała inicjatywy i działania międzypokoleniowe, wykorzystujące potencjał i możliwości różnych grup wiekowych, służących utrzymaniu i wzmacnianiu kontaktów społecznych osób starszych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość

.....

6. Czy Państwa instytucja w 2022 r. upowszechniała instrumenty wsparcia ułatwiające funkcjonowanie osobom w podeszłym wieku i/lub niepełnosprawnym w środowisku lokalnym oraz kontakty z administracją (np. asystent osoby starszej i niepełnosprawnej, self adwokatura).

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę

.....

7. Czy Państwa instytucja w 2022 r. upowszechniała informacje o uprawnieniach oraz dostępnych programach i formach pomocy dla osób starszych, osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.

TAK	NIE

8. Czy Państwa instytucja w 2022 r. rozwijała środowiskowe formy pomocy osobom starszym, z niepełnosprawnością i chorującym oraz ich rodzinom, takich jak usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne i całodobowe, system teleopieki, opieka wytchnieniowa oraz pomoc sąsiedzka, w celu jak najdłuższego utrzymania osób zależnych w środowisku zamieszkania

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać jakie

.....

9. Czy Państwa instytucja w 2022 r. rozwijała bazy i zasoby placówek rehabilitacyjnych, punktów zaopatrzenia i wypożyczania sprzętu ułatwiającego funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnością i przewlekle chorującym.

TAK	NIE

10. Czy Państwa instytucja w 2022 r. rozwijała instytucjonalne formy opieki i wsparcia (w tym całodobowych) dla osób w podeszłym wieku, osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorujących, zapewniających pomoc w

zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a także stymulujących intelektualną, psychiczną i fizyczną sprawność.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać jakie

.....

11. Czy Państwa instytucja w 2022 r. zwiększyła oferty wsparcia dla osób chorujących psychicznie, w tym dzieci, a także osób z zaburzeniami psychicznymi i innymi dysfunkcjami (np. porażenie mózgowe, Zespół Aspergera, ADHD) poprzez tworzenie i rozwój instytucjonalnych form wsparcia, usługi opiekuńcze, projekty socjalne itd.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

12. Czy Państwa instytucja w 2022 r. dążyła do poprawy dostępu do profesjonalnej opieki medycznej, m.in. poprzez działania na rzecz zwiększania liczby lekarzy specjalistów, utworzenia oddziału opieki paliatywnej oraz hospicjum.

TAK	NIE

Cel strategiczny 3. Zmniejszenie skali zagrożenia mieszkańców wykluczeniem społecznym związanym z ubóstwem, biernością zawodową i bezdomnością.

1. Czy Państwa instytucja w 2022 r. udzielała wsparcia finansowego oraz świadczeń w naturze rodzinom i osobom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, w szczególności niezaradnym życiowo z powodu niepełnosprawności fizycznej i/lub intelektualnej, rodzinom wielodzietnym i niepełnym, a także dotkniętym zdarzeniami losowymi, klęskami żywiołowymi lub ekologicznymi.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości rodzin

.....

2. Czy Państwa instytucja w 2022 r. organizowała zbiórki żywności, odzieży i innych podstawowych dóbr z przeznaczeniem dla najbardziej potrzebujących osób i rodzin.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

3. Czy Państwa instytucja w 2022 r. rozwijała bazę noclegową dla osób bezdomnych oraz udzielała schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom lub rodzinom tego pozbawionym.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

4. Czy Państwa instytucja w 2022 r. prowadziła działania informacyjne skierowane do osób bezdomnych o miejscach, w których mogą otrzymać pomoc.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

5. Czy Państwa instytucja w 2022 r. wspierała mieszkańców przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny w zakresie rozwiązywania problemów socjalno-bytowych, a także nabywania umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

6. Czy Państwa instytucja w 2022 r. organizowała kursy, szkolenia i warsztaty, służące rozwijaniu i pomnażaniu kapitału życiowego osób niezbędnego do poprawnego pełnienia ról rodzinnych, społecznych i zawodowych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

7. Czy Państwa instytucja w 2022 r. realizowała programy i projekty aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej formie

.....

8. Czy Państwa instytucja w 2022 r. dążyła do zwiększania dostępności zatrudnienia socjalnego dla osób wykluczonych społecznie (w szczególności osób niepełnosprawnych, chorujących psychicznie, uzależnionych od substancji psychoaktywnych, opuszczających zakłady karne), realizowanego m.in. w formie zajęć reintegracji społeczno-zawodowej lub zatrudnienia wspieranego.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

9. Czy Państwa instytucja w 2022 r. rozwijała usługi opieki nad dziećmi do 6 roku życia w różnych formach (np. żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie, przedszkola i punkty przedszkolne).

TAK	NIE

--	--

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej formie

.....

10. Czy Państwa instytucja w 2022 r. wspierała rozwój różnych form mieszkalnictwa chronionego (np. mieszkania treningowe, wspierane, rówieśnicze, terapeutyczne) i budownictwa społecznego.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej formie

.....

11. Czy Państwa instytucja w 2022 r. prowadziła działania w zakresie prewencji przed utratą mieszkania, eksmisją i bezdomnością.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

12. Czy Państwa instytucja w 2022 r. realizowała kompleksowe działania wspierające powrót do naturalnego życia społecznego osób z niego wyizolowanych, zwłaszcza osób doświadczających trudności w przystosowaniu się po długotrwałym pobycie w zakładzie karnym oraz osób bezdomnych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać w jakiej ilości

.....

13. Czy Państwa instytucja w 2022 r. organizowała działania wspierające usamodzielnianie osób bezdomnych poprzez realizację indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, kontraktów socjalnych we współpracy ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać formę i ilość

.....

Cel strategiczny 4. Kreowanie warunków rozwoju świadomej i zaangażowanej społeczności lokalnej.

1. Czy Państwa instytucja w 2022 r. realizowała programy edukacyjno-profilaktyczne służące podnoszeniu wiedzy oraz kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych, w szczególności w zakresie: zdrowia, w tym profilaktyki, specyficznych potrzeb osób starszych, osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorujących, uzależnień, przemocy w rodzinie, bezpieczeństwa publicznego, wiedzy ekonomicznej.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać jakie

.....

2. Czy Państwa instytucja w 2022 r. organizowała lub brała udział w ogólnokrajowych/regionalnych kampaniach społecznych na temat problemu nadużywania substancji psychoaktywnych oraz innych form uzależnień, adresowanych do wybranych grup (np. kobiety w ciąży, młodzież) oraz do ogółu społeczeństwa.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać jakie

.....

3. Czy Państwa instytucja w 2022 r. upowszechniała informacje z wykorzystaniem mediów, materiałów drukowanych oraz bezpośrednich spotkań mieszkańców ze specjalistami na temat możliwości uzyskania pomocy przez osoby uzależnione i ich rodziny.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę i ilość

.....

4. Czy Państwa instytucja w 2022 r. współpracowała merytorycznie i finansowo z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, służąc poprawie dostępności usług społecznych oraz zaangażowaniu obywateli w rozwój lokalny.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać nazwę organizacji/ podmiotu

.....

5. Czy Państwa instytucja w 2022 r. prowadziła konsultacje społeczne z mieszkańcami, w formie m.in. spotkań otwartych, debat, warsztatów obywatelskich, badań ankietowych, przy podejmowaniu przez władze miasta decyzji w sprawach ważnych dla społeczności, w sposób stwarzający warunki do powszechnego uczestnictwa osób fizycznych i organizacji pozarządowych.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać formę

.....

6. Czy Państwa instytucja w 2022 r. realizowała działania o charakterze regrantingowym, służącym wsparciu inicjatyw ważnych dla społeczności miasta.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać ilość

.....

7. Czy Państwa instytucja w 2022 r. prowadziła działania na rzecz organizowania społeczności lokalnej poprzez środowiskową pracę socjalną, animację społeczną, streetworking, wspieranie grup nieformalnych i zorganizowanych form aktywności mieszkańców.

TAK	NIE

Jeżeli tak, to proszę podać formę

.....